Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Santeri Suominen

2.12.2024

EU:n II maksukyvyttömyysdirektiiviehdotuksen jatkokäsittely

Eduskunnan lakivaliokunnalle

U 101/2022 vp, Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksukyvyttömyyslainsäädännön harmonisoinnista (maksukyvyttömyysdirektiivi II) täydentävä jatkokirjelmä UJ */2024 vp

LaV on pyytänyt EK:lta lausuntoa otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

EK pitää hyvänä, että valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti puheenjohtajan viimeisimpään ehdotukseen osittaiseksi yleisnäkemykseksi siltä osin kuin kysymys on direktiiviehdotuksen kehittymisestä Suomen neuvottelutavoitteiden mukaiseen suuntaan. On hyvä, että esim. takaisinsaannin, pesänhoitajan ja selvittäjän tiedonsaannin ja maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevan informaatiolehden osalta artikloihin on tehty sääntelyn joustavuutta lisääviä muutoksia, jotka vastaavat Suomen neuvottelutavoitteita.

Sen sijaan EK on huolissaan ehdotuksen osasta, jossa puheenjohtajan ehdotus osittaiseksi yleisnäkemykseksi sisältää poikkeusmahdollisuuden johdon velvollisuuteen hakea yritys maksukyvyttömyysmenettelyyn. Toisin kuin valtioneuvosto, EK katsoo, että kompromissiesitystä ei tulisi hyväksyä.

Kyseisen esityksen mukaan hakemusta maksukyvyttömyysmenettelyyn ei tarvitsisi tehdä, jos on tehnyt taloudellisista vaikeuksista ilmoituksen julkiseen rekisteriin. Tällaisesta ilmoitusvelvollisuudesta säädetään Suomen osakeyhtiölaissa.[1]

Vaikka esitys on kehittynyt jossain määrin parempaan suuntaan alkuperäisestä ehdotuksesta, EK pitää esitettyä sääntelyä johdon velvollisuudesta hakea yritys maksukyvyttömyysmenettelyyn edelleen kaavamaisuudessaan tarpeettomana. Se ei sovi Suomen maksukyvyttömyys- ja yhtiöoikeuden kokonaisuuteen ja tulee aiheuttamaan merkittävää epävarmuutta soveltamiskäytännön osalta, kuten oikeusministeriö on asianmukaisesti arvioinut direktiiviehdotuksen käsittelyn aiemmissa vaiheissa.

Sinänsä on hyvä, että vahingonkorvausvastuun yksityiskohdat sekä käsitteet ”johto” ja ”maksukyvyttömyys” voitaisiin kompromissiesityksen

[1] Osakeyhtiölain (624/2006) 20 luvun 23 §:n mukaan, jos yhtiön hallitus havaitsee, että yhtiön oma pääoma on negatiivinen, hallituksen on viipymättä tehtävä osakepääoman menettämisestä rekisteri-ilmoitus.

mukaan määritellä kansallisesti, koska tällöin on mahdollista ainakin teoreettisesti pyrkiä hälventämään ehdotukseen liittyvää epäselvyyttä.

On myös toki arvioitavissa, että kompromissiesityksen kohta siitä, että johdon ei tarvitsisi tehdä hakemusta maksukyvyttömyysmenettelyyn, jos yhtiö on jo tehnyt taloudellisista vaikeuksista ilmoituksen julkiseen rekisteriin, voi jossakin harvalukuisissa tilanteissa estää johdon vastuun mahdollisen aktualisoitumisen, jos johto on laiminlyönyt velvollisuutensa hakea menettelyn piiriin 3 kk määräajan kuluessa. EK pitää kompromissiesitystä siis tältä osin myönteisenä, mutta pelkää, että käytännössä tämän kohdan merkitys jää hyvin vähäiseksi.